

Algemene inleiding

In dit jaarplan treft u de doelstellingen aan die De Hoeksteen zich voor schooljaar 2017-2018 heeft gesteld. De meeste doelstellingen zijn er op gericht om de vernieuwing van ons onderwijs, een ontwikkeling naar modern onderwijs dat past bij de 21e eeuw, vorm te geven. Wij willen ons onderwijs, samengevat in onze missie 'samen lerend naar een solide toekomst!', zo concreet mogelijk maken. Dit is niet bij elke doelstelling expliciet vermeld, maar ligt onder dit hele jaar plan. Daarbij hoort uiteraard ook het doel om de resultaten op het vlak van Begrijpend lezen en over een wat bredere linie in de bovenbouwgroepen op een hoger niveau te krijgen.

Specifieke doelen	Korte weergave uitvoering en/of borging, resultaat en bewijs
<p>Onderwijs – Uitwerking Onderwijsvisie</p> <p>1. Kleine evaluatie Rekenonderwijs</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de groepen 1 - 8 zien we een doorgaande lijn in de hantering van de methodes (DIM, inzet software, automatiseren, aanbod rekenstrategieën). • Het team evalueert op hoofdlijnen en legt vast in hoeverre de leerlijn voldoet en op welke vlakken we aanpassingen doen, inclusief het groepsdoorbrekend rekenen en de grote rekendag. Hoe we deze (digitale) aanvullingen verankeren in de leerlijn is afgesproken. • Verdieping rekenleerlijn: <ul style="list-style-type: none"> – Verdiepende opdrachten die horen bij ontwikkelingsmaterialen – Inzet Met Sprongen Vooruit?Materialen hebben we niet, Aletta doet cursus – Leerlijnvergelijking MTG <p>2. Implementatie & borging nieuwe methoden Begrijpend lezen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De praktische implementatie van Grip op lezen en Leeslink is besproken. • Het team spreekt af hoe 'modelling' in de lessen wordt toegepast. • de samenhang met Blits (gr 7,8) is doorgesproken • het werken met de groepsplannen in samenhang met woordenschat en technisch lezen. • Het team bespreekt in hoeverre en op welke vlakken we (digitale) aanvullingen doen en verankeren deze in de leerlijn. • Het team evalueert aan de hand van kwaliteitskaarten, methode toetsen en Citotoetsen de opbrengsten en bepaalt de doelen en aanpassingen voor komend half jaar. 	<p>Het rekenonderwijs is geëvalueerd in de bouwvergaderingen. De vernieuwde afspraken zijn vastgelegd in de leerlijnen. De resultaten van het rekenonderwijs worden ieder half jaar geëvalueerd. Deze zijn goed op niveau en geven geen aanleiding tot verdere aanpassingen.</p> <p>Een verdere verdieping van de rekenleerlijn is opgenomen in het jaarplan 2018-2019.</p> <p>Dit schooljaar zijn nieuwe Begrijpend Leesmethodes geïmplementeerd. De implementatie van de nieuwe methodes is in de bouwen besproken. Nieuwe afspraken zijn opgenomen in de leerlijnen. Modelling is een vast onderdeel van de methodiek die hoort bij de nieuwe methodes, maar is toch apart benoemd in de leerlijnen, aangezien het essentieel is voor goed Begrijpend Leesonderwijs.</p> <p>De methode Leeslink bevat goed. De manier waarop we nu werken met het leerplein is ondersteunend in de begeleiding van de zwakkere leerlingen.</p> <p>Bij Grip op lezen hebben we geconstateerd dat de abstracte taal voor groep 5 nog erg moeilijk is. Het is wel een prettige overzichtelijke methode, maar wellicht zou Leeslink voor groep 5 beter werken.</p> <p>Er wordt met name bij Leeslink met modelling gewerkt.</p> <p>Er is geen samenhang met Blits, maar het inzetten van Blits naast de methode bevat goed.</p>

3. Borging nieuwe voorbereidende methode SIL

- In de groepen 1-3 zien we een doorgaande lijn in de hantering van de methodes (IGDI, inzet software).
- Het team bespreekt in hoeverre en op welke vlakken we (digitale) aanvullingen doen en verankeren deze in de leerlijn.
- We implementeren de nieuwe methodes in samenhang met Parnassys op het leerkracht- en leerling niveau
- We leggen de samenhang met het dyslexiebeleid vast
- uitgewerkte themaplanning en uitgewerkte thema's
- We leggen afspraken vast hoe we het zelfstandig werken en zelfregulerend onderwijs versterken

4. Borging nieuwe methode en uitwerking leerlijn Engels

- De praktische implementatie van Groove me is afgesproken. Aan het eind van het jaar bepalen we de vervolgstap.
- Het team evalueert aan de hand van de toetsen en de betrokkenheid de aangeboden leerlijn en past deze indien nodig aan.
- Het team legt vast hoe het huiswerk wordt aangeboden
- Borging in lespraktijk vindt plaats via Peer Review

5. Uitgebreide evaluatie leerlijn bewegingsonderwijs

- Het team evalueert de eigen leerlijn bewegingsonderwijs in de beide bouwen en legt aanpassingen vast.

Aan de hand van de zelfevaluatie hebben we geconstateerd dat de middentoetsen goede resultaten laten zien, maar bij de eindtoetsen is een afzwakkende groei gezien. Hier zijn meerdere oorzaken voor aan te wijzen. Schooljaar 1819 houden we deze ontwikkeling in de gaten.

SIL op School is in het schooljaar 2016-2017 op onze school geïmplementeerd. De borging van deze nieuwe methode heeft dit schooljaar plaatsgevonden. Sil wordt met plezier gebruikt, de methode biedt een goede woordenschat. Het archief wordt vaak gebruikt. De methode leent zich uitstekend om gelaagd te werken en voor pre-teaching. Thema's sluiten goed aan bij het nu. Alle afspraken zijn geborgd in het Handboek Onderbouw en knelpunten uit methode en oplossingen daarvoor zijn besproken in de onderbouw. Verwijzing naar aanvullende materialen zijn opgenomen in handleidingen, het handboek of de digitale map 'groepen'. De onderbouwcollega's hebben verzamelmappen en boxen met gemaakte materialen en de benodigde inventaris en andere (leer)middelen zijn aangeschaft. We hebben ook in de onderbouw een aanzet gemaakt in het beschrijven van routines om zelfregulatie in de basis te ondersteunen. Door het opnemen van activiteiten in de weektaak van de kinderen, werken we aan versterking van zelfregulatie door leerlingen. Na een periode van sturing door de leerkracht kunnen de leerlingen geleidelijk zelf gaan kiezen. Op termijn komen daar ook vrije momenten van kiezen bij. Symbolen, het verkeerslicht en kiesbord worden hierbij ingezet.

In alle groepen is de nieuwe methode Groove me geïmplementeerd. Ook worden materialen gebruikt van Early Bird. De leerkrachten zijn enthousiast over de methode en de kinderen ook. Groep 1-3 werkt thematisch, dus doet dat met Engels ook. Groep 6 start komend schooljaar gewoon met de lessen voor groep 6 (a-versie), groep 7 start met de b-versie, groep 8 doet de lessen in de c-versie en de toetsen in de b-versie. Groep 7 en 8 geven bijna elke week de huiswerkwoorden mee en overhoren de leerlingen.

Schooljaar 2017/2018 heeft een vakdocent in opleiding de lessen bewegingsonderwijs verzorgd. Aan de hand van de verschillende bewegingsdoelen zijn de lessen afgestemd. Per groep werd er gedifferentieerd in moeilijkheid. Hoe hoger de groep hoe complexer de bewegingsopdracht werd. Er is geen methode gebruikt door de vakdocent. Wel zijn lessen gebruikt uit 'De basisopstelling bewegingsonderwijs', passend bij de verschillende bewegingsdoelen staan vastgelegd in het "basisdocument bewegingsonderwijs". Er is nog geen leerlijn vastgesteld of vastgelegd.

6. Implementatie nieuwe expressiemethode

- De praktische implementatie van 'Laat maar zien!' is gelukt en er zijn afspraken gemaakt over het gebruik van deze digitale methode.
- Het team bespreekt de toepassing van de methode tijdens de creamiddagen.
- Het team evalueert met de leerlingen de lessen
- Het team maakt een lijst met behoeften.

7. Uitgebreide evaluatie Wereldoriëntatie

- In de groepen 3 – 8 zien we een doorgaande lijn in de hantering van de methode
- Het team bespreekt in hoeverre en op welke vlakken we (digitale) aanvullingen doen en verankeren deze in de leerlijn.
- Het team (gr 4-8) bespreekt de mogelijkheden met de transfer lessen BL

8. Borging 1e leerjaar en goede opzet 2e leerjaar Taalklas

- Het aanbod binnen en de inhoudelijke ontwikkeling van de Taalklas is geborgd in een specifieke leerlijn en geëvalueerd. Hierbij is ook rekening gehouden met de inspectie-eisen.
- De opbrengsten en uitstroom van de Taalklas is een eerste keer geëvalueerd
- De Taalklas draait voor het 2e jaar financieel gezond.
- De medewerkers van de Taalklas hebben de juiste nascholing gevolgd

9. Ontwikkeling inhoud Taalklassen

De volgende 4 leerteams draaien in de Taalklassen:

- Het nieuwe LVS Driedeplus is geïmplementeerd
- De rekenleerlijn is voor het 1e en 2e Taalklasjaar vastgesteld en geborgd
- Het groepsdoorbrekend werken en de uitwisseling tussen

In de groepen 1/2 gebruiken we de methode 'bewegingsonderwijs in het speellokaal' waarbij gebruik wordt gemaakt van 8 basisopstellingen die allemaal twee maal per schooljaar aan de beurt komen. Er zijn in onze eigen speelzaal voldoende materialen aanwezig en het klaarzetten gaat goed.

Komend schooljaar moet bepaald worden of deze manier van werken voldoende is of dat we een leerlijn aanschaffen. Dan zal ook bepaald moeten worden welke leerlijn dat is.

De nieuwe expressiemethode 'Laat maar zien!' wordt weinig gebruikt. De afspraken over het gebruik van deze digitale methode zijn niet gemaakt en lessen zijn niet geëvalueerd. Dit heeft komend schooljaar geen prioriteit, zodat we dit oppakken in schooljaar 2020-2021.

In de bouwvergadering van maart is het vakgebied Wereldoriëntatie geëvalueerd. De methode is prima te hanteren en leerkrachten vullen zelf de methode (digitaal) aan. Als sommige methodes minder gevolgd worden, bijvoorbeeld door EHBO of het werken met de moestuin, gebruiken we de werkboekjes niet en kopieert de leerkracht alleen wat er gebruikt wordt.

Techniek gaat komend jaar door de inzet van een onderwijsassistent meer worden gegeven.

In alle groepen wordt, waar van toepassing, een transfer van de wereldoriëntatielessen naar begrijpend lezen gemaakt.

We werken binnen de Taalklas met de leerlijnen van Driedeplus. Dit LVS voldoet aan de inspectie-eisen.

De uitstroom van de Taalklas is geëvalueerd, met de directeur Onderwijs van CSG De Waard besproken en als verantwoordingsdocument richting de gemeente gebruikt. Hierin was ook de financiële verantwoording opgenomen. De Taalklas draait nu inderdaad financieel gezond.

De rekenleerlijn van het 1e en 2e Taalklasjaar is in de praktijk geïmplementeerd. Deze is, samen met 18 andere leerlijnen, beschreven in Driedeplus.

taalklasleerlingen en leerlingen van andere groepen is geïmplementeerd

10. Onderwijsvernieuwing: opnieuw vaststellen visie, missie, profilering en concrete invulling

- Als team ontwikkelen we een nieuwe visie op het onderwijs die toekomstbestendig is en bepalen we of de missie 'Samen lerend naar een solide toekomst' hierbij past. Overstap doorzetten van 'overdragen / doceren' naar 'leerling is eigenaar, zelfverantwoordelijk en zelf aan het stuur'
- Als team bepalen we onze visie op leren en de bijbehorende pedagogische taal die als lijn door de school zichtbaar wordt gemaakt.
- We hebben bepaald hoe we de nieuwe gebouwen optimaal kunnen benutten, welke toekomstbestendige onderwijskundige organisatie daar bij hoort en welke dagstructuur daar voor elke groep bij nodig is.
- We hebben afspraken gemaakt over de mate waarin alle vakken aan bod komen, inclusief meer proefjes, meer actief leren, meer technieklessen (uit ouderenquête)
- We hebben 5 afspraken met elkaar gemaakt om leerlingen op de taak-aanpak aan te kunnen spreken
- We hebben bepaald hoe we
  - coöperatieve werkvormen en andere passende werkvormen gebruiken en welke voorwaarden we als lijn in de school hanteren.
  - feedback geven aan leerlingen in zijn algemeenheid, op getoonde zelfstandigheid en kwaliteit samenwerken, op hun leer- en ontwikkelingsproces
  - leerlingen keuzemogelijkheden bieden
  - met behulp van leer- en hulpmiddelen bijdragen aan een uitdagende leeromgeving leerlingen leren hun leerproces en leerresultaat zelfstandig te evalueren
- We bepalen aan het eind van het schooljaar ons verdere ontwikkelpad voor de drie volgende schooljaren.

11. Borgen ontwikkeling instructievaardigheden:

We leren als team verder:

Versterken Zelfregulatie leerlingen

- Alle leerkrachten ondersteunen de leerlingen volgens vastgestelde afspraken zichzelf aan te sturen, zelf taakgericht te werken en de juiste normen voor 'goed gedaan' te hanteren

Differentiatie inzet leerlingen, groepssamenstelling en werkvormen

- Diff in instructie en verwerking: passend inzetten verschillende

Als team hebben we intensief met elkaar gesproken over de nieuwe visie op het onderwijs binnen onze school. Ook de MR is hierbij betrokken. We zijn bij deze ontwikkeling begeleid door Ineke van Sijl.

- We hebben een nieuwe visie op onderwijs beschreven.
- We hebben afspraken gemaakt over de pedagogische taal binnen onze school
- We zijn in de praktijk aan het uitproberen en uitzoeken hoe we de nieuwe gebouwen en de buitenruimte optimaal kunnen gebruiken. Hiertoe is nieuw meubilair aangeschaft.
- Nieuw aangestelde onderwijsassistenten draaien mee op de leerpleinen.
- We proberen te komen tot een concreet dagritme voor ieder kind, met passende begeleiding door leerkrachten en assistenten en een heldere structuur voor alle bouwen

Deze ontwikkeling is (uiteraard) nog niet afgerond. Komende schooljaren gaan we verder met o.a. de volgende onderwerpen:

- Alle leerlingen, teamleden werken volgens een goed op elkaar afgestemde weekplanning
- coöperatieve werkvormen en andere passende werkvormen gebruiken en welke voorwaarden we als lijn in de school hanteren.
- feedback geven aan leerlingen in zijn algemeenheid, op getoonde zelfstandigheid en kwaliteit samenwerken, op hun leer- en ontwikkelingsproces
- leerlingen keuzemogelijkheden bieden
- met behulp van leer- en hulpmiddelen bijdragen aan een uitdagende leeromgeving leerlingen leren hun leerproces en leerresultaat zelfstandig te evalueren

Ook gaat de nieuwe visie in het schoolplan en de diverse media worden verwerkt. Daarnaast hebben we een aantal nieuwe collega's mogen verwelkomen. Met zijn allen willen we dit onderwijs in onze school verder ontwikkelen volgens een op de eerste studiedag verder vast te stellen ontwikkelplan.

Ons team heeft zich, onder begeleiding van Ineke van Sijl, verder ontwikkeld op het gebied van het versterken van de zelfregulatie van onze leerlingen. Door de inzet van het Leerplein hebben we met allerlei verschillende groepeeringsvormen en werkplekken kunnen experimenteren. Voor het komende jaar is het van belang om hier enige lijn in te krijgen, voor zover dit nodig is met het oog op de onderwijskwaliteit.

Op deze punten heeft de directie groepsbezoeken uitgevoerd in alle groepen. Gestructureerd bij elkaar in de groep kijken door collega's is echter nog niet in de schoolcultuur geborgd. Dit is een onderwerp voor schooljaar 2018 - 2019.

- groeperings- en werkvormen en werkplekken
- Diff in instructie: inzetten leerlingen met meer voorkennis tijdens samenwerken
- IGDl: creëren passende werkvormen, waaronder coöperatief o.a. tbv evaluatie

Rol v.d. afsluiter

- IGDl: Feedback en evaluatie; De leraar laat via een passende werkvorm samenvatten wat de leerlingen hebben geleerd
- IGDl: aandacht voor doelen / feedback op product, proces, zelfsturing; De leraar richt leerlingen er op expliciet aan de doelen te refereren

12. Verrijking en verdieping Muziekonderwijs

- In samenwerking met de muziekschool wordt de doorlopende leerlijn muziek binnen onze school versterkt
- De eigen vaardigheid en didactische vaardigheid op dit vlak en het vertrouwen in het eigen kunnen van de teamleden worden vergroot
- Er ontstaat meer ruimte voor leerlingen om hun talenten / mogelijkheden op muziekgebied te ontwikkelen, met spin-off naar andere (vak)gebieden

13. Ontwikkeling 'Gezonde school' (vervolg; lage prioriteit)

- De school heeft het basiscertificaat wederom ontvangen en de afspraken vastgelegd voor de deelgebieden Sociaal-emotionele ontwikkeling en Fysieke veiligheid
- Bij deze borging wordt waar mogelijk het onderhouden van contacten met sportorganisaties meegenomen

14. Borgen gebruik schooltuin, buitenlessen en groenonderhoud

- De afspraken rondom het werken met de schooltuin en pleinonderhoud worden gevolgd en als onderdeel van onze leerlijn Natuur&Techniek geëvalueerd.
- De buitenlessen zijn vastgesteld en in de leerlijnsafspraken & jaarplanning schooltuin/plein vastgelegd.

Gezien het grote aantal nieuwe collega's zal het het komende schooljaar van belang zijn om wederom de basis van het IGDl/EDI-model bij de groepsbezoeken centraal te stellen, uiteraard op een bij iedere collega passende manier.

Het plan van aanpak, gefinancierd vanuit de Muziekimpuls, om het muziekonderwijs binnen onze school te versterken is verder uitgevoerd, samen met Muziekschool HW. Het 2e projectjaar is afgerond, komend jaar gaan we de laatste fase in, waarbij het toepassen van vaardigheden in de eigen lespraktijk door onze leerkrachten centraal staat.

Concept leerlijnsafspraken onderwijs muziek zijn beschreven; daarbij is 'dans' echter niet meegenomen. De directie zal samen met de Muziek- & cultuurcoördinator en de coördinator van de Muziekschool HW in het derde jaar voor goede borging moeten zorgen. De docent van de muziekschool is goed in staat om nieuw aangeschafte instrumenten in te zetten tijdens haar lessen, en de leerlijn te volgen, maar kunnen collega's dat in de toekomst ook?

Dit onderwerp kon dit schooljaar niet worden opgepakt. We hebben het beleid op dit gebied ongewijzigd gecontinueerd. Het verschuift naar schooljaar 2018-2019.

De werkgroep schooltuin & pleinonderhoud heeft het hele jaar door met leerlingen in de moestuin en in de schooltuin gewerkt. De kinderen uit alle groepen hebben kunnen ervaren hoe dingen groeien en bloeien en hoe het is om iets te zaaien en zelf te oogsten. Voldoende betrokkenheid van ouders blijft een punt van aandacht.

De buitenlessen zijn min of meer uitgevoerd zoals was vastgesteld, maar een verdere borging in de schoolritmiek moet nog plaatsvinden. Dit is opgenomen in de meerjarenplanning

<p>15. Uitgebreide evaluatie PRO 02 - Zorgstructuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • We evalueren de gemaakte afspraken rondom leerlingenzorg en passen ze aan aan de praktijk. De ib'er constateert of we de daarin uitgewerkte doorgaande lijn volgen (mede i.r.t. ParnasSys), bepaalt welke aanpassingen er nodig zijn om te blijven voldoen aan ons SOP en neemt deze op in het zorgstructuur, inclusief een goede samenhang met het dyslexie- en leesprotocol en andere relevante protocollen • De samenhang met het Ondersteuningsplan van het SWV PO 28.04 is in de zorgstructuur opgenomen • Evaluatie werken met groepsplannen: Het verder versterken van het goed inzetten van het groepsplan op alle vakgebieden, inclusief het versterken van het schrijven van kwalitatieve plannen (SOP, borgen). Implementatie samenhang met/vanuit de methode wordt versterkt. • Zorg op niveau 1 wordt individueler per * aanpak beschreven en geëvalueerd, conform het strategisch beleidsplan • De uitkomsten van het onderzoek Bouw! gebruiken we bij de evaluatie van de Zorgstructuur en Leerlijnsafspraken <p>16. Kleine evaluatie beleid voor meerbegaafde leerlingen (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bouwen stellen vast in hoeverre het beleid in de praktijk wordt gebracht binnen de school, o.a. op het gebied van signalering, vaststellen van onderwijsbehoeften en interne en externe communicatie, incl. ouders en leerkracht kangoeroeklas. • Naast de methode werken meerbegaafde leerlingen uit de groepen 3 - 8 in een eigen verrijkings-/verdiepingsmap volgens een schaduwrooster. • We evalueren het aanbod van de ***-leerlingen voor de vakgebieden taal- en spelling in samenhang met protocol HB • De HB-coördinator deelt good practices t.a.v. inzet van de taxonomie van Bloom, denksleutels en andere uitdagende opdrachten. Hoe zich dat verhoudt tot uitdagende opdrachten op het vlak van begrijpend lezen, studievaardigheden en andere vakken wordt vastgelegd • Het team bespreekt en legt vast in hoeverre en op welke vlakken we aanpassingen doen aan het beleid. Hoe we deze aanvullingen verankeren in de leerlijn is afgesproken. • We onderzoeken of we deze leerlingen digitaal meer uitdaging moeten geven via bijvoorbeeld languagenet, duolingo, Squala 	<p>Aan het begin van het schooljaar is de intern begeleider van onze school uit de roulatie geraakt. Vrij snel hebben we een vervanger voor haar kunnen inwerken. Zij moest uiteraard veel energie steken in de continuering van de leerlingenzorg. Dit laatste is goed gelukt, maar voor verdere ontwikkeling van de leerlingenzorg is niet veel ruimte geweest. Wel is het gelukt het School Ondersteunings Profiel van onze school te herschrijven. Dit kan de eerstvolgende MR-vergadering worden vastgesteld en worden doorgestuurd naar ons samenwerkingsverband. Het herschrijven van de zorgstructuur zal komend schooljaar of het schooljaar daarna kunnen gebeuren. Het heeft echter hogere prioriteit dat de zorg en dossiervorming in de praktijk van alledag zich op een goede werkbare manier verder ontwikkelt. Dit hangt samen met de openstelling van Parnassys voor ouders, die ook het komende schooljaar plaats moet vinden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tijdens de bouwvergadering is geconcludeerd dat de school het beleid in de praktijk brengt op alle gebieden. Meerbegaafde leerlingen uit de groepen 3 - 8 werken, naast de methode, in een eigen verrijkings-/verdiepingsmap. Vanaf groep 5 gebeurt dit aan de hand van een schaduwrooster. Incidenteel wordt dit groep 4 al toegepast.. • Het inhoudelijk bespreken van het volledige beleid voor meerbegaafde leerlingen is niet gelukt. Wel zijn er aspecten van dit beleid besproken. We constateerden dat er veel materialen in de school zijn en dat onze moderne methodes goed gedifferentieerd zijn. Daarom is dit onderwerp voor het volgende schooljaar in het jaarplan opgenomen. • Komend schooljaar volgt de HB-coördinator een cursus op dit vlak.
<p>Onderwijs – ICT</p> <p>17. Ontwikkeling nieuwe site</p>	<p>De nieuwe site van de school is in gebruik genomen in oktober 2017. Alle informatie is</p>

<ul style="list-style-type: none"> De nieuwe schoolsite wordt compleet gevuld en voorzien van nieuwe foto's en verwijzingen naar de juiste inhoudelijke documenten, zoals evaluaties van jaarplannen, protocollen en formulieren 	<p>daarop gezet en wordt door diverse medewerkers zo goed mogelijk up-to-date gehouden. De agenda van de school en alle nieuwsitems komen op deze site te staan. In mei 2018 is de beloofde koppeling naar de sociale media tot stand gekomen, zodat berichten automatisch worden doorgeplaatst.</p> <p>Aan de site wordt de communicatie met ouders gekoppeld. Hiertoe is een app ontwikkeld die aan het begin van volgend schooljaar goed in gebruik kan worden genomen. Samen met de openstelling van het ouderportaal van ParnasSys zal dit de communicatie met ouders en andere betrokkenen bij de school gegaan vergemakkelijken.</p>
<p>Onderwijs – Kwaliteitszorg 18. Vaststellen meerjarenplan onderwijsontwikkeling</p> <ul style="list-style-type: none"> Het meerjarenplan onderwijsontwikkeling wordt bijgewerkt en vastgesteld. 	<p>Een nieuwe Meerjarenplanning is in concept gereed. Deze zal aan het team worden voorgelegd en vervolgens in de staf en het MT worden vastgesteld aan het begin van schooljaar 2018 - 2019.</p>
<p>Personeel & organisatie – gedeeld onderwijskundig leiderschap 19. Versterking schoolcultuur, feedback- & communicatievaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> We volgen een training NLP, waarbij we met elkaar nadenken over de diepere lagen van communicatie, afstemming en het geven / ontvangen van feedback De staf wordt gecoacht op dit vlak. Deze coaching werkt uit dat we eenduidiger het team begeleiden en aanspreken en leidt tot een 'rustiger cultuur' <p>20. We zetten peer review structureel in in de school</p> <ul style="list-style-type: none"> Uitgebreide evaluatie PRO 06 – IPB, incl nascholing & gesprekkencyclus. Het team evalueert uitgebreid hoe het gehanteerde IPB functioneert, inclusief nascholing en gesprekkencyclus. Hoe Peer Review n.a.v. Schoolontwikkeling en beleid CSG De Waard wordt toegepast is in het IPB vastgelegd. 	<p>Vanuit de staf hebben we gestuurd op het ontwikkelen van onze professionele cultuur binnen onze school. Hiertoe hebben we geen nieuwe NLP-studiemomenten ingelast, maar we als staf hebben we hier enige coaching op gehad. Door allerlei veranderingen binnen de staf en het school, was deze coaching in de loop van het jaar minder relevant: er waren al genoeg veranderingen die effecten hadden op het team en de schoolcultuur. Het is van groot belang dit in het volgende schooljaar door te zetten, mede ook met het oog op de hoge aantal nieuwe collega's. Binnen de staf is dit een vast agendapunt geworden.</p> <p>Collega's hebben enkele keren bij elkaar de gelegenheid gehad om bij elkaar in de klas te kijken. Gestructureerde implementatie van Peer Review is alleen in de vorm van intervisie op bouwvergaderingen gerealiseerd. Het IPB is, als gevolg van andere prioriteiten, niet aangepast. Het invoeren van gestructureerde groepsbezoeken is in schooljaar 1819 in het Jaarplan opgenomen.</p>
<p>Personeel & organisatie – professionele beroepshouding 21. Ontwikkelen visie en (partner)plan ouderbetrokkenheid</p> <ul style="list-style-type: none"> Het reeds ontwikkelde conceptdocument 'Ouderbetrokkenheid' van onze school werken we uit m.b.v. input vanuit CSG De Waard. Uit het document blijkt hoe de school tegen ouderbetrokkenheid aankijkt, wat we van ouders verwachten en wat zij van ons kunnen verwachten. De nieuwe site, gekoppeld aan een schoolapp, functioneert en krijgt zijn plek in het partnerplan 	<p>Het partnerplan ouderbetrokkenheid is vastgesteld in schooljaar 1516. CSG De Waard heeft de afgelopen paar jaar eigen beleid ontwikkeld. Vanuit die visie is een nieuwe site ontwikkeld. Deze is voor onze school in het afgelopen jaar met de belangrijkste informatie gevuld. De beloofde koppelingen, die in schooljaar 1718 zouden worden gelegd naar een schoolapp, het ouderportaal van ParnasSys en diverse sociale media hadden meer voeten in de aarde.</p> <p>Ook zijn we, met name in groep 8, gestart met ouder-kindgesprekken. Samen met Kivido</p>

<ul style="list-style-type: none"> ● ParnasSys is ten dele opengesteld en krijgt zijn plek in het partnerplan ● Ouder-kindgesprekken zijn uitgevoerd en geëvalueerd en krijgen hun plek in het partnerplan <p>22. Evaluatie Visie, Missie en Profilerings</p> <ul style="list-style-type: none"> ● We bepalen een vernieuwde, toekomstgerichte visie, missie en profilering n.a.v. de verbouwing, onderwijs 2032, ontwikkelingen op het gebied van coöperatief leren, peer review, de Taalklas en andere onderwerpen ● We spreken verder over onze identiteit ● We bepalen hoe we ons als school verder willen ontwikkelen om onze visie goed in de praktijk te laten werken en zichtbaar te laten worden. <p>23. Kleine evaluatie SEO en burgerschap (o.a. Leefstijl)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● De OB&BB evalueren het gebruik van Leefstijl en stellen vast of er aanvullingen nodig zijn. ● We constateren of we in onze houding een voorbeeld zijn voor ouders en kinderen 	<p>is één serie oudergesprekken gepland.</p> <p>In de praktijk zijn er dus een aantal elementen ontwikkeld. Door deze praktische ontwikkelingen heeft het (partner)plan voor de directie geen prioriteit gehad en is het voor volgend jaar in het SMART-plan opgenomen, maar niet met de hoogste prioriteit.</p> <p>Een nieuwe visie voor het onderwijs binnen De Hoeksteen is met elkaar vastgesteld en in de loop van het jaar verder omschreven. Daarbij zijn veel zaken in de praktijk uitgewerkt. Dit moet nog verder verwerkt worden in het schoolplan en in andere documenten. Voor zover mogelijk zijn consequenties hiervan in de meerjarenplanning verwerkt. De jaarplanning is op dit punt in overleg tussen alle collega's op een studiedag inhoud gegeven.</p> <p>Mede met het oog op de veranderingen van de teamsamenstelling is dit ook in schooljaar 2018-2019 een belangrijk onderwerp, samen met het spreken over onze identiteit.</p> <p>In de pv van 4 juni is besproken dat we de lessen van Leefstijl doen voor zover dit belangrijk is voor de ontwikkeling van een groep. Het is niet verplicht om altijd alle lessen te doen, aangezien het schoolklimaat nu goed en prettig is geworden. Wel blijven we plustaal gebruiken. In Tref staan ook veel Leefstijllessen.</p> <p>Ook hebben we besloten om voor ons observatiesysteem over te stappen over op de observatielijsten van Harry Janssen.</p> <p>De ontwikkeling van ons onderwijs op dit vlak komt schooljaar 2019-2020 uitgebreid aan de orde, inclusief nascholing.</p>
<p>Profilering en communicatie</p> <p>24. Benutten Vensters PO en Scholen op de Kaart</p> <ul style="list-style-type: none"> ● De actuele gegevens over onze school op deze landelijke sites, die nog altijd in ontwikkeling zijn, zijn aangevuld ● Het verband tussen deze sites, onze eigen sites en de kwaliteitsdocumenten van onze school is helder, inclusief borging van het up-to-date houden van de informatie. <p>25. Ontwikkeling doorgaande lijnen BSO, KDV</p> <ul style="list-style-type: none"> ● We maken afspraken over samenwerking tussen de organisaties, nu opvang en onderwijs aan kinderen van 0 - 8 jaar in één gebouw is gehuisvest. Intensievere samenwerking is het doel ● We maken afspraken over een doorgaande lijn in de pedagogische benadering binnen ons IKC 	<p>Onze eigen nieuwe schoolsite is in voldoende mate gevuld met de juiste & relevante informatie. De manier waarop we dit up-to-date houden is geborgd in de taakverdeling binnen het team en in een sitemap.</p> <p>Het vullen van de andere sites is voor de belangrijkste items gerealiseerd, maar heeft verder geen prioriteit gehad. Deze media worden zelfs genoemd in het kader van regeldruk. De directie blijft de ontwikkelingen volgen en onderneemt volgend schooljaar indien nodig actie.</p> <p>Op organisatorisch vlak streven we naar meer samenwerking. Door het starten van een nieuwe Unitassistent bij Kivido is de samenwerking & afstemming verbeterd. CSG De Waard is bovendien een intensievere samenwerking met Kivido aangegaan in de vorm van De Kinderwaard.</p> <p>Op De Hoeksteen hebben we via het projectplan 'Samen meer en beter'</p>

- We scherpen organisatorische afspraken aan, o.a. over de naschoolse activiteiten en interne en externe (marketing)communicatie

26. Ontwikkelen eigen marketingbeleid

- De site wordt vernieuwd, en voorzien van verwijzingen naar inhoudelijke stukken
- We implementeren een app voor oudercommunicatie en bepalen of en hoe we die inzetten i.r.t. nieuwsbrieven, site en FB
- De directie stelt vast of een marketingbeleidsplan relevant blijft of dat idt opgenomen moet worden in een ander document.
- De directie bepaalt welke promotieactiviteiten jaarlijks minimaal nodig zijn voor de school en wat dit praktisch voor gevolgen heeft

25. Versterken inhoudelijke oudercommunicatie

- We evalueren de communicatievormen en intensiteit ervan richting ouders
- We stellen vast op welke wijze en met welk doel en intensiteit we met onze doelgroep communiceren, op inhoudelijke en organisatorische items
- We communiceren nadrukkelijk over met welke ontwikkelingen we bezig zijn, zodat ouders meer inzicht kunnen krijgen in inhoudelijke ontwikkelingen en opbrengsten van studiedagen, waaronder
  - hoe we de actieve en zelfstandige rol van leerlingen versterken;
  - hoe we ons onderwijs qua afwisseling verrijken
  - hoe we aandacht besteden aan welke vakken
  - met welke ontwikkelingen we bezig zijn; meer inzicht in verbeteringen en plannen van aanpak.

Middelen

26. Gebouwenontwikkeling

- De inrichting van beide gebouwen is zodanig dat ze aan onze onderwijsdoelstellingen voldoen voor de komende 15 jaar

geëxperimenteerd met het inzetten van enkele medewerkers van Kivido als assistent in onze groepen.

Een aantal praktische afspraken zijn opnieuw vastgelegd. In schooljaar 1819 moet de intensievere samenwerking en afstemming geborgd worden in een praktische samenwerkingsovereenkomst.

In de praktijk zijn er een aantal ontwikkelingen op marketinggebied gerealiseerd:

- De nieuwe site is in gebruik genomen
- Alle nieuws- en agenda-items zijn op de site goed te vinden, waardoor de nieuwe opzet van de nieuwsbrief ook is ingevoerd. Hierdoor is ook de communicatieplanning eenvoudig geworden en ingevoerd
- De CSG De Waard-app is de app waarmee voor alle scholen van CSG De Waard oudercommunicatie vormgegeven moet worden
- Het vaststellen van een nieuw marketingbeleid heeft voor de directie geen prioriteit gehad, onder andere omdat de school goede groei van het aantal ingeschreven leerlingen laat zien en vanwege onderwijsinhoudelijke prioriteiten.

Maandelijks hebben we vanuit school in de nieuwsbrief gecommuniceerd over de inhoudelijke ontwikkelingen waar we mee bezig zijn. We hebben over bijna alle studiemomenten enige informatie met ouders gedeeld. Dit is echter nog niet opgenomen in een vastgesteld overzicht met op welke wijze en met welk doel en intensiteit we met onze doelgroep communiceren, over inhoudelijke en organisatorische items. In schooljaar 2018-2019 nemen we concrete afspraken hierover op in het Marketing- en communicatiebeleidsplan.

De grote verbouwing van de school is in oktober 2018 afgerond, waarna allerlei kleine werkzaamheden zijn geregeld en uitgevoerd. Investerings in het juiste meubilair zijn gedaan, zowel voor op de speel- & leerpleinen als bij de onderbouw. Er is budget gereserveerd voor investeringen die de komende jaren nog nodig blijken.